

Mot Kungl. Maj:ts förslag har riksdagen icke funnit anledning till erinran.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen, i likhet med vad som för innevarande budgetår ägt rum, till *redigering och utgivning av tidskriften »Underrättelser för sjöfarande»* för budgetåret 1934/1935 anvisat ett extra reservationsanslag av 38,000 kronor.

Stockholm den 25 maj 1934.

Med undersätlig vördnad.

Nr 263.

Godkänd av första kammaren den 23 maj 1934.

Godkänd av andra kammaren den 23 maj 1934.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till tilläggsstat för budgetåret 1933/1934, i vad den rör anslag till statliga och statskommunala reservarbeten samt till främjande av bostadsbyggande.

(Statsutskottets utlåtande nr 111.)

Till Konungen.

1:o) **Statliga och statskommunala reservarbeten.** I den till riksdagen den 2 mars 1934 avlätna propositionen (nr 230) med förslag till tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1933/1934 har Kungl. Maj:t under avdelning Utgifterna, IV. 6., Statliga och statskommunala reservarbeten, föreslagit riksdagen att *dels*, med ändring av vad 1933 års riksdag enligt skrivelse nr 356 därutinnan förklarar, besluta, att den vid ingången av budgetåret 1933/1934 å reservationsanslaget till bekämpande av arbetslösheten förefintliga reservationen i sin helhet skall kvarstå å sagda anslag, *dels ock* å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1933/1934 till statliga och statskommunala reservarbeten anvisa ett reservationsanslag av 15,000,000 kronor, att utgå av lånemedel.

I överensstämmelse med vad Kungl. Maj:t föreslagit har riksdagen ansett sig böra medgiva, att den vid ingången av budgetåret 1933/1934 å reservationsanslaget till bekämpande av arbetslösheten förefintliga reservationen i sin helhet må kvarstå å sagda anslag.

Vad angår anslagsbehovet å tilläggsstat för löpande budgetår har, såsom nämnts, Kungl. Maj:t upptagit det erforderliga anslaget till statliga och statskommunala arbeten till 15,000,000 kronor.

Vid den prövning, riksdagen ägnat frågan härom i det läge, vari den nu befinner sig, har från arbetslöshetskommissionen inhämtats, att enligt föreliggande uppgifter de för kommissionens verksamhet disponibla behållningarna å reservationsanslaget till statliga och statskommunala reservarbeten den 31 mars 1934 uppgingo till omkring 15,600,000 kronor samt att behållningen å reservationsanslaget till bekämpande av arbetslösheten samma dag utgjorde cirka 9,800,000 kronor. Sammanlagt uppgå sålunda dessa behållningar till omkring 25,400,000 kronor. Enligt vad kommissionen för närvarande ansåge sig kunna bedöma, skulle medelsåtgången under återstående delen av innevarande budgetår å anslaget till statliga och statskommunala reservarbeten kunna uppskattas till 20,150,000 kronor. Härvid vore emellertid att märka, att beräkningen — särskilt vad beträffade statskommunala reservarbeten — måste bliva synnerligen osäker, enär icke med större säkerhet kunde på förhand beräknas, i vilken omfattning kommunerna komme att framställa anspråk på förskott till beviljade arbeten eller i vilken utsträckning statsbidrag till materialkostnader komme att utgå. Omöjligt vore sålunda icke, att medelsåtgången för dessa arbeten kunde komma att bliva större än vad kommissionen beräknat. Under antagande emellertid att kommissionens beräkningar visade sig riktiga, skulle å anslaget till statliga och statskommunala reservarbeten uppkomma ett underskott å 4,538,000 kronor.

Vad medelsåtgången å anslaget till bekämpande av arbetslösheten beträffade, syntes denna böra beräknas under återstoden av innevarande budgetår till i runt tal 5,000,000 kronor. Härigenom skulle å detta anslag uppkomma ett överskott på 4,819,000 kronor. Därest detta överskott finge disponeras för täckande av bristen å förstnämnda anslag, skulle sålunda redan beviljade medel komma att räcka för innevarande budgetår. Emellertid uppkomme här en marginal å endast 300,000 kronor. Kommissionen ville erinra om att i ovan angivna belopp avseende disponibla medel jämväl inräknats utestående fordringar till ett belopp överstigande 1,000,000 kronor, vilka alla icke kunde beräknas med säkerhet inflyta under budgetåret.

Kommissionen har vidare reserverat cirka 1,000,000 kronor till väglånefonden samt för vissa andra av statsmakterna beslutade utgifter avseende Aktiebolaget Kreditkassan m. m. jämväl reserverat ett belopp å 1,000,000 kronor. Ehuru dessa sistnämnda belopp icke syntes komma att tagas helt i anspråk före utgången av innevarande budgetår, kunde dock dels med hänsyn till svårigheterna att beräkna den omfattning, i vilken utestående fordringar komme att inflyta, dels med hänsyn till den ovisshet, som kännetecknade kalkylerna beträffande medelsåtgången till statskommunala reservarbeten, de redan beviljade medlen icke med säkerhet kunna antagas vara tillfyllest till budgetårets slut. För mötande av oförutsedda utgifter syntes därför ett belopp å 5,000,000 kronor böra upptagas å tilläggsstaten för innevarande budgetår. Enär detta belopp närmast av-

såge att täcka ett underskott, uppkommet å anslaget till statliga och statskommunala reservarbeten, vilket anslag utginge av lånemedel, syntes **onnämnda tilläggsanslag jämväl böra utgå av dylika medel.**

Riksdagen, som funnit sig kunna godtaga arbetslöshetskommissionens senaste beräkningar av det för innevarande budgetår erforderliga förstärkningsanslaget till statliga och statskommunala reservarbeten, får sålunda under hänvisning till det anförda anmäla, att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande förslag

dels, med ändring av vad 1933 års riksdag enligt skrivelse nr 356 förklarar, beslutat, att den vid ingången av budgetåret 1933/1934 å reservationsanslaget till bekämpande av arbetslösheten förefintliga reservationen i sin helhet skall kvarstå å sagda anslag;

dels ock å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1933/1934 till statliga och statskommunala reservarbeten anvisat ett reservationsanslag av 5,000,000 kronor.

Beträffande sättet för medlens anskaffande anmäler riksdagen framdeles sitt beslut.

2:o) Främjande av bostadsbyggande. Kungl. Maj:t har i den under punkt 1 omförmälda propositionen under avdelning Utgifterna, IV. 9., **Främjande av bostadsbyggande**, föreslagit riksdagen att å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1933/1934 till främjande av bostadsbyggande, att utgå enligt i statsrådsprotokollet angivna grunder, anvisa ett reservationsanslag av 10,000,000 kronor, att utgå av lånemedel.

Enligt vad riksdagen erfarit hava ansökningar gjorts om lån från det belopp å 5,000,000 kronor, som enligt 1933 års riksdags beslut i första hand skulle avses till bostadsbyggnadsverksamhet i städer och stadsliknande samhällen, till ett sammanlagt belopp överstigande 8,000,000 kronor, och det tillgängliga anslagsbeloppet har redan till sin huvudsakliga del — 4,600,000 kronor — disponerats. Överskott, vilket skulle kunna användas för bostadsförbättringsverksamheten på landsbygden, uppkommer tydligen icke å dessa medel.

Med hänsyn till det stora antalet ansökningar om förbättringsbidrag och nybyggnadslån, som ej kunna tillgodoses genom det för innevarande budgetår anvisade anslaget, torde det sålunda — även om en mera skärpt gallring av ansökningarna kan finnas nödig — vara lämpligt, att verksamheten med dylika bidrag och lån tillsvidare fortsättes.

Riksdagen har härvid velat framhålla följande.

Verksamheten med förbättringsbidrag och nybyggnadslån är icke begränsad till någon viss grupp av landsbygdsbefolkningen. Garantier hava dock dels genom maximering av bidrags- och lånebeloppen och dels genom krav på bostadslägenheternas behövlighet för framtiden skapats för att verksamheten må komma att avse huvudsakligen smärre lägenheter. Vidare gäller beträffande förbättringsbidrag, att dylikt må beviljas alle-

nast, om sökanden prövas vara i behov av ekonomiskt bistånd för byggnadsföretagets genomförande inom den närmare tiden. Med dessa begränsningar står emellertid, inom ramen av tillgängliga medel, verksamheten öppen för landsbygdens samtliga befolkningskategorier, och verksamheten avser, bland annat, att bereda möjligheter till upprustning av lantarbetarnas ej sällan bristfälliga lönebostäder. Såsom framgår av den redogörelse, som lämnats i Kungl. Maj:ts proposition nr 234, hava emellertid ansökningar om bidrag och lån för förbättring av lönebostäderna endast gjorts i relativt ringa omfattning, och av de 33,435 lägenheter, vilka egnahemsnämnderna vid preliminär granskning av ansökningarna ansett böra ifrågakomma till erhållande av bidrag och lån, utgöra ej fler än 837 eller alltså endast omkring 2.5 procent lönebostäder. Då landsbygdens befolkningsgrupper enligt riksdagens mening böra på ett sins emellan så långt möjligt rättvist sätt tillgodonjuta ifrågavarande statshjälp, vill riksdagen uttala, att vid fördelningen av ifrågavarande förstärkningsanslag de ansökningar, som avse lönebostäderna, böra i större mån än hittills skett beaktas.

Den ifrågavarande verksamheten tjänar framför allt två, var för sig betydelsefulla ändamål, nämligen, å ena sidan, att bereda arbetstillfällen samt, å andra sidan, att åstadkomma förbättringar av bostadsförhållandena på landsbygden. Synnerligen angeläget är ej mindre att genom ifrågavarande statshjälp i första hand sådana bostäder förbättras, där förbättringsbehovet är som störst, än även att de förbättringsarbeten, som utföras, ur hygieniska och ekonomiska synpunkter äro ändamålsenliga. En maktpåliggande uppgift påvilar med hänsyn härtill egnahemsnämnderna, vilka också nedlagt ett betydande arbete vid de utredningar i anledning av inkomna ansökningar, som nämnderna enligt gällande bestämmelser hava att företaga. Svårigheterna att erhålla en likformig behandling av ifrågavarande ärenden synas emellertid icke hava kunnat övervinnas. På grund härav får riksdagen framhålla nödvändigheten av, att egnahemsnämnderna — med biträde, då så kräves, av sakkunniga personer — före det slutliga beslut meddelas i erforderlig mån till förnyad prövning upptaga sådana ansökningar, som anses vara av beskaffenhet att kunna bifallas.

Mot förslaget om framflyttning av tidpunkten, då byggnadsföretagen skola vara fullbordade, har riksdagen icke funnit skäl till erinran liksom ej heller mot att i övrigt hittills tillämpade regler skola gälla för användningen av förstärkningsanslaget.

Vad slutligen angår det belopp, som bör anvisas såsom förstärkningsanslag, har riksdagen med hänsyn till det anförda funnit anslaget kunna begränsas till 8,000,000 kronor.

Under åberopande härav får riksdagen anmäla, att riksdagen å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1933/1934 till främjande av bostadsbyg-

gande, att utgå i överensstämmelse med vad riksdagen i det föregående förordat, anvisat ett reservationsanslag av 8,000,000 kronor.

Beträffande sättet för medlens anskaffande anmäler riksdagen framdeles sitt beslut.

Stockholm den 23 maj 1934.

Med undersätlig vörndnad:

Nr 264.

Godkänd av första kammaren den 23 maj 1934.

Godkänd av andra kammaren den 23 maj 1934.

Riksdagens skrivelse till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående grunder för förvaltningen av viss kronoegendom.

(Jordbruksutskottets utlåtande nr 76.)

Till Konungen.

I en den 23 februari 1934 avlåten proposition, nr 174, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till förordning angående grunder för förvaltningen av viss kronoegendom.

Under åberopande av jordbruksutskottets bifogade, av riksdagen godkända utlåtande, nr 76, får riksdagen anmäla, att riksdagen, med förklaring att ifrågavarande proposition icke kunnat i oförändrat skick antagas, för sin del antagit i jordbruksutskottets ovannämnda utlåtande tillstyrkta förslag till förordning angående grunder för förvaltningen av viss kronoegendom.

Stockholm den 23 maj 1934.

Med undersätlig vörndnad.